

Mnogovrstne novice.

* *Postava proti goveji kugi na Hrvaškem morebiti vendar pride na dan!* Časniki Zagrebški javljajo, da je pri kr. deželni vladi izdelana postava, kako se ima postopati proti goveji kugi, ki se bode kmalu konečno redigirala. — Pozno pridejo; dobro! da vsaj pridejo, da bode konec večnega strahu pred to pošastjo v slovenskih deželah, ki je zadnja 4 leta na tisoče goved pomorila največ zato, ker nesrečni dualizem ni pripustil, da bi dežele Ogerske krone imele isti zakon kot dežele Avstrijske krone!!!

* „Ni nam treba družega Strossmajer-ja!“ To je bil — kakor „Primorac“ piše — odgovor navprašanje, zakaj dr. Rački ni postal škof Senjski, česar je želel in pričakoval vsak pravi rodoljub, kajti ravno Rački se odlikuje po vseh lastnostih, katere zahteva apostelj od škofa, pisoc Timoteju: „Škof mora biti brez graje, trezen, ponižen, pošten, gostoljuben, zmožen učiti; ne prepirljiv, ne lakomnik, ampak krotak, miren, ne ljubitelj srebra.“ Kdo more tajiti, da je Rački takošen, kakor ga apostelj želi, da še več, ker je poleg tega marljiv, rodoljuben, prijatelj napredku, stanoviten, z eno besedo značaj — „si fractus illabatur orbis, impavidum feriunt ruinae!“ Zakaj torej ni imenovan tak izvrstni mož za škofa v Senji? — On je prijatelj škofa Strossmajer-ja, in kakor vse kaže, bi kakor škof tudi hodil po njegovih stopinjah. „A nam ni treba družega Strossmajer-ja!“ — to je bila parola, ko je šlo za imenovanje škofa Senjskega. Ali zakaj jim Strossmajer ni po volji? Morebiti zato, ker je napravil jugoslovansko akademijo, osnoval vseučilišče, omislil umetniško akademijo, postavil diko Slavoniji? Ali morebiti zato, ker je hrano dal toliko siromakom, na svoje stroške izdal toliko književnih del in ker podpira vsako domovini koristno podvzetje? Ali zato, ker s svojim izgledom uči našo cerkveno in svetovno aristokracijo, kako naj se obračajo njeni dohodki? Ali zato, ker ne skriva svojega mnenja, ker je zvest načelom političnim in cerkvenim? — Da, da, v tem grmu tiči zajec: naša vlada bi volila raje Dupanloupe kakor Strossmajerje.

* *Melanholijo Ruskega cara, ki se od nekega časa neprestano opazuje pri njem, pripisujejo v Petrogradu sledečemu dogodku.* Velika kneginja Marija Nikolajevna (nedavno umrla) je ležala na smrtni postelji. Car Aleksander, prišedši, da se posloví od umirajoče sestre, jame plakati in ves obupen reče: „Zgodaj, smrt, mi jemlješ predrago sestro“. A Marija Nikolajevna, prav kakor Katarina II. Volterijanskega duhá in hoteč s kako satirično opazko oslabiti grozni vtis smrti, odgovori caru: „Ni zgodaj ne, brate! kajti v naši rodovini ne doživí nijeden 60. leta.“ — Te besede cara silno vznemirjajo. Dopolnil je že 58. leto in straši se te zgodovinske reminiscencije knjeginjine. — Od tistega dne je car vedno žalosten.

Deželni zbori.

Deželni zbor Goriški.

Izmed obravnav poslednje (V.) seje našega zbora naj posnamemo te-le najvažnije sklepe:

Dottori-ev nasvèt, da naj bi se volili v deželni odbor tudi taki poslanci, kateri ne stanujejo v mestu Gorici, je bil sprejet. Po tem takem pride v deželni odbor nekaj tega, kar izrazuje pregovor „variatio delectat“. — Zastran kmetijske šole je zbor sklenil, da naj se prodá Fumis-ova pristava na Dunajski cesti blizo Ajsovice (nad Lijakom) in kupi neko drugo posestvo poleg Št. Peterske ceste, ki je priročniše. Pra-

vila sedanje praktične kmetijske šole, kakor jih je bil deželni odbor osnoval, so z nekaterimi popravki sprejeta. Pač čas je, da pride naša kmetijska šola enkrat v zaželeni red. Sicer pa mislimo, da „pravila“ sama na sebi niso še zadostna; treba, da jih izvršuje umen in praktičen ravnatelj. — Isterski deželni odbor je bil napravil našega, da naj sproži kaj zastran učiteljskega izobraževališča v Koprju, in naš mu je šel na limanice. Po deželno-odborovi iniciativi je zbor sprejel resolucijo, da naj bi se vrnilo v Gorico ital.-slovensko vstricno učiteljsko izobraževališče. (Kirchthumpolitik!) Isterski zbor je v enacem zmyslu sklenil, vlado prositi, da bi v Koprju ostal samo ital.-„ilirski“ oddelek omenjenega učilišča. Gotovo je, da ostane v Koprju vse, kakor je, to je, italijansko-hrvaško-slovensko izobraževališče, in to — iz ekonomičnih in — višepolitiških ozirrov. — S končnim govorom 6. t. m. je naš deželni glavar grof Coronini vzbudil občno pozornost. Svobodno je govoril, da je kaj. Našel je vse, kar so naši poslanci v 6. letih storili in česar niso storili. Gledé na to, česar niso dosegli, povdaril je zlasti četvero reči: Predelsko železnico, učni jezik v šolah, združenje katastralnih občin v večje županije in sedanjo uravnavo deželnega šolskega sveta. Kar se poslednje reči tiče, očital je vladi naravnost „postavolom“. Hudo brco je dal ministerstvu tudi zastran Predelske železnice, češ, da, ko ne bi bila vlada tako boječa in omahljiva, bila bi Predelsko črto v državnem zboru že davno dognala. Kar zadeva velikih županij, je rekel, da — če je res, kar se govori, da namreč dotični načrt in sklep deželnega zbora v katerem oddelku Tržaškega namestništva že 2 leti spi — bilo bi to znamenje, da vlada deželni zbor malo spoštuje. Mnogi zdaj ugibajo, kam to ostro glavarjevo govorjenje meri. Nekateri nočejo verjeti, da bi bil hotel deželni glavar, kakor kak hudobnež sumi, mahnuti po ministerstvu samo zato, ker zdaj na slabih nogah stoji; drugim spet ne gré v glavo to, da bi bil gosp. grof, kakor ta pa ta meni, govoril samo — volilcem (nekdanjim in prihodnjim). Jaz mislim, da ni hotel družega, ko resnico povedati odkritosrčno. — Pristavim naj še, da govor glavarjev je prav lep in gladek in da mu tudi spravljivega konca ne manjka, kajti nazadnje je visokorodni govornik prav umetno zakrmil na cesarja Ferdinanda in na Franca Jožefa, kateremu je iskren „živio“ zagnal. *)

Tržaški deželni zbor.

Iz tega zbora ste posebno dve reči mikavni tudi za druge kraje. Prva je prošnja Laških vseučiliščnikov za napravo italijanskega vseučilišča v kakem laškem (!) mestu v Avstriji. Čudna domišlija Lahov, ki že mislijo, da je v Avstriji že več Laških mest, ko ves drugi svet še za eno ne vé! Še bolj čudno pa je to, da se je ta — recimo naravnost — predrzna ali pa popolno nevednost v sedanjih razmerah kazajoča prošnja izročila Tržaškemu deželnemu odboru z nalogom: poslati jo ministerstvu nauka. Mi pa mislimo, da se bo ministerstvo še manj oziralo na-njo, kakor se ozira na željo Slovencev po lastnem vseučilišči. Zavzeti pa se mora človek, da Tržaški poslanci, kar je lahonskih, se sami strinjajo s prošnjo dijakov,

*) V „Novičarji“ v posl. štev. „Nov“ od 5. t. m. se čudite, da je naš glavar letošnje zborovanje proglasil za poslednje te zborne dôbe. To se razumé samo po sebi. L. 1870, julija meseca, so bile volitve; letošnjega julija izteče tedaj šestletna doba. Da letos zborovanja več ne bo, je gotovo. Pis.